

Donner: tapprokijk niet onrechtmatig

De huidige werkwijze ten aanzien van het opnemen via telefonische taps en registreren van advocatengesprekken is niet onrechtmatig. Dat stelt minister Donner van Justitie in antwoord op vragen van Kamerlid De Wit (SP) naar aanleiding van het onderzoek van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) naar de waarborging van vertrouwelijke communicatie van advocaten.

Volgens de bewindsman staat art. 126 aa van het Wetboek van Strafvordering 'het opnemen en kennismaken van als bijvangst onderschepte communicatie met geheimhouders toe'. Het gaat hierbij om de situatie dat de telefoon van de verdachte wordt getapt en die via die lijn contact heeft met een geheimhouder. 'Kenniname vindt slechts plaats ter beoordeling van de vraag of de bij de communicatie gewisselde mededelingen, mededelingen zijn die vallen onder het bereik van het verschoningsrecht, zoals neergelegd in art. 218 van het Wetboek van Strafvordering. Gezien het bepaalde in de art.en 218 en 126 aa Strafvordering is de inhoud bepalend voor de vraag of een mededeling onder het verschoningsrecht valt en niet enkel het feit dat een geheimhouder aan het gesprek deelneemt,' aldus Donner.

De via de telefoon gewisselde mededelingen moeten volgens de minister 'niet verder worden uitgewerkt dan voor de officier van justitie noodzakelijk is om te beoordelen of de gewisselde informatie onder het verschoningsrecht valt'. Is dat laatste het geval, dan moet de officier van Justitie de vernietiging van de gespreksinformatie bevelen. De inhoud van de gesprekken zal dan 'nooit in de openbaarheid komen,' aldus Donner.

Het door het CBP aanbevolen systeem van nummerherkenning (het gesprek wordt niet opgenomen als het nummer van een geheimhouder is) past volgens Donner niet binnen de systematiek van de wet. 'De huidige opzet houdt verband met het gegeven dat de afgetapte informatie ook informatie kan bevatten die niet onder het verschoningsrecht valt. Hieronder vallen situaties waarin anderen dan de verschoningsgerechtigde gebruikmaken van een 'beschermd' communicatieaansluiting met het oogmerk te voorkomen dat die communicatie ter kennis komt van opsporingsambtenaren.'

AANGESTUURD

Volgens voorzitter prof. mr. G. Mols van de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten (NVSA) is Donner 'eigenwijs'. 'Hij houdt, waarschijnlijk aangestuurd door het College van procureurs-generaal, gewoon vast aan eerder ingenomen

Illustratie: Andre Kljisen

standpunten. Dus wel opnemen, uitluisteren en daarna pas beslissen over eventuele vernietiging. Dat is weliswaar consistent, maar ook eigenwijs, want ze hebben inmiddels in diverse gremia onge-

lijk gekregen. Eerst in een kort geding, later bij het CBP. Kennelijk hebben ze daar niets van geleerd.'

Mols verwacht dat de lopende procedure bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg uiteindelijk uitsluitel zal moeten bieden. 'Het gaat hier om een belangrijke vraag die

eindelijk eens opgelost moet worden.

De praktijk wijst uit dat nog altijd niet alle getapte gesprekken worden vernietigd. Soms verschijnen zelfs passages uit gesprekken van cliënten met hun advocaat in processen-verbaal. We beraden ons daarom nog op de vraag of we voorziening voor de korte termijn moeten vragen.'

Ook bij het CBP een afwachtende reactie. 'Wij hebben in de begeleidende brief bij het rapport zelf ook een aantal kwesties aangekaart en vragen gesteld. We verwachten dat de minister die nog apart zal beantwoorden.

Aan de hand van dat naar verwachting uitgebreide antwoord zullen we ons beraden over eventuele verdere stappen,' aldus een woordvoerder van het college. (LW)

GEDRAGSCODE VOOR HANDELSINFORMATIEBUREAUS

Nog meer nieuws van het College Bescherming persoonsgegevens (CBP). Dat heeft de *Gedragscode inzake het verwerken van persoonsgegevens van de Nederlandse Vereniging van Handelsinformatiebureaus* (NVH) voorzien van een goedkeurende verklaring. De gedragscode en de goedkeurende verklaring zijn gepubliceerd in de *Staatscourant* van 19 augustus 2003.

Volgens het CBP levert de gedragscode een belangrijke bijdrage aan een zorgvuldiger omgang met persoonsgegevens binnen de sector van handelsinformatiebureaus. Er zijn bepalingen opgenomen die aangeven voor welke doeleinden persoonsgegevens verwerkt mogen worden en uit welke bronnen die gegevens betrokken mogen worden. Ook wordt invulling gegeven aan de rechten van betrokkenen en de verplichting voor handelsinformatiebureaus om betrokkenen uit eigen beweging te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens. Het CBP zal de gedragscode hanteren als richtsnoer voor het handelen van alle handelsinformatiebureaus.

De goedkeuring van het CBP komt op een saillant moment. Zaterdag 23 augustus publiceerde *NRC Handelsblad* een uitgebreid verhaal over de zakelijke relaties tussen een 'suspect' handelsinformatiebureau en diverse grote advocatenkantoren. Het Openbaar Ministerie zou het bureau beschouwen als een criminele organisatie en eind juni werd de 44-jarige directeur aangehouden als de leider van de organisatie. Het artikel maakte geen melding van de net daarvoor goedgekeurde gedragscode.

In *Advocatenblad*-13 (27 juni 2003, p. 551) werd overigens al gewaarschuwd voor de illegale praktijken van het handelsinformatiebureau. Uit het artikel (dat de Orde in samenwerking met het CBP heeft opgesteld) blijkt dat de door het CBP goedgekeurde gedragscode advocaten geen vrijbrief verschafft: 'Hoewel handelsinformatiebureaus, die de gedragscode onderschrijven, toezeggen zich aan bepaalde regels met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens te zullen houden, blijft de ontvanger van persoonsgegevens verantwoordelijk voor de verdere verwerking van de persoonsgegevens. Advocaten dienen zich daarom te allen tijde rekenschap te geven van de rechtmatigheid van de door hen verkregen persoonsgegevens.'